



**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**  
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ

**УТВЪРЖДАВАМ: / П. /**

**СВЕТЛИН БОНЕВ**

*Областен управител на област Търговище*

Утвърдени със Заповед №82/11.03.2015 г.

**ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ  
И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА  
В ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ – ТЪРГОВИЩЕ**

**м.Март 2015 г.**

## **I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

**Чл. 1.** Настоящите вътрешни правила имат за цел:

1. да регламентират начина за работа в Областна администрация - Търговище, при оценката, превенцията и ограничаването на корупционния риск.

2. да определят индикаторите за корупционен риск и методите за оценка на корупционния риск при и по повод на изпълнението на служебни или трудови задължения от служители в областната администрация;

3. да подпомогне изграждането на вътрешна система за мониторинг и управление на корупционния риск.

**Чл. 2.** (1) Корупционен риск по смисъла на тези вътрешни правила е вероятността от наличие на условия, които могат да доведат до корупционни практики.

(2) Корупционна практика по смисъла на тези вътрешни правила е злоупотребата със служебно положение с цел облагодетелстване.

(3) Конфликт на интереси възниква, когато лице, заемащо публична длъжност, има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията или задълженията му по служба.

(4) Частен е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер за лице, заемащо публична длъжност, или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение.

(5) Облага е всеки доход в пари или в имущество, включително придобиване на дялове или акции, както и предоставяне, прехвърляне или отказ от права, получаване на привилегия или почести, получаване на стоки или услуги безплатно или на цени, по-ниски от пазарните, помощ, глас, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, длъжност, дар, награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие.

## **II. ПУБЛИЧНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ В ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ – ТЪРГОВИЩЕ**

**Чл. 3.** Областна администрация – Търговище поддържа постоянен открит диалог с потребителите/гражданите и бизнеса/ на административни услуги и неправителствените организации, в които се вземат предвид становищата, относно нововъведенията и слабостите в организацията на работа на администрацията, както и предложенията за подобряването ѝ.

**Чл. 4.** Публичността и прозрачността в дейността на Областна администрация – Търговище се постигат чрез:

1. Публикуване на електронната страница на областната администрация - [www.tg.government.bg](http://www.tg.government.bg) на:

- Годишни доклади за дейността на администрацията;
- Информация за комисии и съвети към областен управител на област Търговище;
- Новини, обяви и актуална информация във връзка с дейността на администрацията /за конкурси, търгове, обществени поръчки, работни срещи, семинари, конференции и пр./;
- Информация за структурните звена в администрацията с телефони за връзка;
- Информация за предоставяните административни услуги;
- Информация, съгласно изискванията на Наредбата за административно обслужване;

- Декларации по Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, при спазване на Закона за защита на личните данни;
- Стратегически и планови документи, отнасящи се до дейността на администрацията;
- Други материали и информация регламентирани в нормативен акт.
- Информация за работата по предложенията и сигналите.
- 2. Публикации в медиите за дейността на администрацията.
- 3. Провеждане на кръгли маси, конференции, интервюта и др.
- 4. Интерактивна автоматизирана точка за достъп до информация и обратна връзка (touchscreen) намираща се на входа на Областна администрация – област Търговище.
- 5. Гласов портал – чрез избиране на телефон 0601/63625.
- 6. Информационните и указателни табла в администрацията.
- 7. Провеждане на дни на отворени врати.
- 8. Носене на отличителен знак/бадж/ от служителите в администрацията със снимка, съдържащ информация за имената, длъжността и звеното към което принадлежат.
- 9. Индентифициране на служителите чрез собствено и фамилно име при водене на телефонни разговори.

**Чл. 5.** Служителят Областна администрация - Търговище координира и контролира организирането на информационните връзки и комуникации на областния управител, заместник областните управители и администрацията като цяло, тяхното правилно и точно функциониране.

**Чл. 6.** Областният управител и заместник областните управители организират приемни дни в сградата на областната администрация по предварително уточнен от тях график, който се оповестява на видно място в сградата на ОА.

**Чл. 7.** По преценка на областният управител се организират и изнесени приемни дни в общините на областта по предварително оповестен сред обществеността график.

### **III. ИНДИКАТОРИ ЗА КОРУПЦИОНЕН РИСК В ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ – ТЪРГОВИЩЕ**

**Чл. 8.** (1) Индикаторите, които определят корупционния риск в ОА - Търговище са обективни и субективни.

(2) Обективните индикатори, които могат да доведат до корупционен риск са:

**1.** Индикатор „Функции и правомощия“ с коефициент на тежест 0.3, който се определя от следните условия:

- 1.1. управление, разпореждане или разходване на бюджетни средства и активи;
- 1.2. извършване на контролни дейности;
- 1.3. предоставяне на административни услуги, включително издаване на разрешения;

1.4. изготвяне на проекти на вътрешни нормативни актове или даване на становища по прилагане на законодателството;

1.5. управление, разходване, отчитане, координиране и контрол на средства от ЕС.

**2.** Индикатор „Нормативна уредба“ с коефициент на тежест 0.2, който се определя от следните условия:

- 2.1. непълна и/или неясна нормативна уредба;
- 2.2. непълно дефиниране обсега на компетентност и на правомощия;
- 2.3. отсъствие на вътрешни правила и процедури;
- 2.4. неясни/непълни вътрешни правила за дейността на администрацията.

**3.** Индикатор „Липса на контрол“ с коефициент на тежест 0.2, който се определя от следните условия:

- 3.1. недостатъчен административен капацитет за осъществяване на контрол;
- 3.2. липса на прозрачност и/или проследимост в действията;
- 3.3. неупражнен контрол от ръководител или от контролен орган;
- 3.4. постъпили сигнали, публикации или репортажи в медиите за корупция, конфликт на интереси или злоупотреба с власт.

(3) Субективни индикатори, които могат да доведат до корупционен риск са:

1.Индикатор „Личностни възприятия и нагласи" с коефициент на тежест 0.1, който се определя от следните условия:

1.1. склонност към злоупотреба със служебно положение с цел облагодетелстване;

1.2. изпадане в критична ситуация - остър недостиг на средства, болест, развод, смърт на член от семейството или на близък човек и др.;

1.3. непредоставена възможност за кариерно израстване и за справедливо възнаграждение;

1.4. влошени колегиални взаимоотношения.

2.Индикатор „Служебни задължения на отделни служители" с коефициент на тежест 0.1, който се определя от следните условия:

2.1. непознаване на нормативните актове, свързани с дейността на администрацията;

2.2. непознаване на нормативните актове, свързани с дейността на административната структура;

2.3. непознаване на действащите вътрешни актове, правила и процедури;

2.4. неизпълнение на служебните задължения, предвидени в нормативен или вътрешноведомствен акт.

3.Индикатор „Административна среда" с коефициент на тежест 0.1, който се определя от следните условия:

3.1. недостиг на човешки ресурс, поради недостатъчна численост или незаети щатни бройки;

3.2. недостатъчна квалификация на наличния човешки ресурс;

3.3. липса на обективна система за възлагане и отчитане изпълнението на задачите;

3.4. необосновани решения на прекия ръководител;

3.5. неспазване на вътрешните правила и процедури;

3.6. укриване на сигнали срещу дейността на структурата;

3.7. търпимост на средата към корупционни практики.

(4) При настъпване на специфика в дейността на администрацията условията, включени в индикаторите за корупционен риск, могат да се допълват.

**Чл. 9.** (1) Всяко от условията, включени в индикаторите, се оценява с точки в зависимост от влиянието за повишаване степента на корупционния риск, както следва:

1. С 0 (нула) се определя ниска степен на влияние;

2. С 1 (единица) се определя средна степен на влияние;

3. С 2 (двойка) се определя висока степен на влияние.

(2) Оценката на всеки от индикаторите се формира, като средноаритметичният резултат от сбора на точките от условията се умножи по коефициента на тежест.

**Чл. 10.** Оценката за степента на корупционния риск се формира като сбор от получените оценки за всеки от индикаторите.

#### **IV. ОЦЕНЯВАНЕ НА КОРУПЦИОННИЯ РИСК В ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ – ТЪРГОВИЩЕ**

**Чл. 11.** (1) Инструменти за събиране на информацията, необходима за определяне съществуването на един или повече от горните индикатори на корупционния риск са:

1. Анонимни анкети за проучване на субективните индикатори, които могат да доведат до корупционен риск, по образци съгласно приложение.
2. Интервюта с ръководители и служители в структурата/звеното, респ. нарочно създадени въпросници.
3. Преглед на нормативните и вътрешноведомствените актове.
4. Запознаване с документи, във връзка с предишни проверки и одити.
5. Отчитане на мнения, становища, заключения, изводи и препоръки, включително и такива публикувани/отразени в медиите.

**Чл. 12.** Вътрешна оценка за корупционния риск в ОА - Търговище се извършва най-малко веднъж годишно.

**Чл. 13.** Оценката се извършва от комисия, назначена със заповед на областния управител.

**Чл. 14.** Комисията подготвя доклад за извършената оценка, в който се съдържат следните раздели:

1. обективни и безпристрастни констатации на състоянието на всички индикатори за корупционен риск;
2. анализ на състоянието;
3. оценка на корупционния риск.

**Чл. 15.** Докладът по чл. 14 се предоставя за последващо разпореждане на областния управител.

**Чл. 16.** (1) Корупционният риск може да бъде оценен като „нисък“, „среден“ и „висок“.

(2) Корупционният риск се оценява като „нисък“, когато оценката по чл. 10 е в интервала от 0 до 0.60.

(3) Корупционният риск се оценява като „среден“, когато оценката по чл. 10 е в интервала над 0.60 до 1.40.

(4) Корупционният риск се оценява като „висок“, когато оценката по чл. 10 е в интервала над 1.40 до 2.

**Чл. 17.** (1) В съответствие с извършената оценка на корупционния риск, Областния управител на област Търговище, предприема действия за управление на риска.

(2) Управлението на риска включва определяне на конкретни мерки, основаващи се на констатациите на комисията по чл. 13 от настоящите правила, по отделните индикатори, които да доведат до ограничаване на корупционния риск.

(3) Мерките по предходната алинея се утвърждават от Областния управител на област Търговище.

(4) Главният секретар на Областна администрация - Търговище проверява изпълнението на утвърдените мерки и докладва на Областния управител за резултатите от тях.

## **V. ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА В ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ – ТЪРГОВИЩЕ**

**Чл. 18.** Противодействие на корупцията в Областна администрация – Търговище се осъществява чрез създадените работещи механизми за контрол, чрез устойчиво и целенасочено подобряване на административния капацитет в ключови области, свързани с висок корупционен риск – бюджетни средства, обществени поръчки, концесии, сделки с държавно имущество, управление на човешките ресурси, административно обслужване.

**Чл. 19.** (1) С оглед недопускане на корупционни практики в Областна администрация - Търговище се разработват и спазват вътрешни правила регламентиращи:

1. Вътрешния трудов ред в Областна администрация – Търговище.
2. Етичен кодекс за поведението на служителите и лицата, заемащи висши длъжности в Областна администрация – Търговище.
3. Дейностите по управление и разпореждане с държавната собственост.
4. Провеждането на процедури по ЗОП.
5. Съставянето, изпълнението и отчитането на бюджета в Областна администрация – Търговище.
6. Счетоводната политика в Областна администрация – Търговище.
7. Подготовка и провеждане на инвентаризация.
8. Бракуване на активи.
9. Вътрешни разпоредби за работната заплата.
10. Система за финансово управление и контрол.
11. Стратегия за управление на риска.
12. Управление на човешките ресурси.
13. Административното обслужване, вкл. достъп до информация.
14. Правата на потребителя на административни услуги в Областна администрация - Търговище /Харта/.

(2) В Областна администрация - Търговище се разработват и други вътрешни правила, отнасящи се до организацията на работа в администрацията, взаимодействието на Областна администрация - Търговище с местната власт, териториалните звена на централната изпълнителна власт, НПО и др.

(3) Вътрешни правила за работа в Областна администрация - Търговище се разработват на основание на нормативен акт и/или разпореждане на областен управител.

## **VI. ДЕКЛАРИРАНЕ НА ИМОТНО СЪСТОЯНИЕ И КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ В ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ – ТЪРГОВИЩЕ**

**Чл. 20.** (1) Служителите в Областна администрация – Търговище при встъпването си в длъжност и ежегодно в срок до 30 април декларират имотното си състояние по чл. 29 от ЗДСл, чл. 107а, ал. 5 от КТ, чрез попълване на декларации по образец.

(2) Декларациите се предават на Главен експерт „Човешки ресурси“, който ги съхранява в служебните и трудови досиетата на служителите.

(3) В 5 /пет/ дневен срок след изтичане на срока за деклариране на имотно състояние Главен експерт „Човешки ресурси,, извършва проверка за неизпълнение на задължението за деклариране и уведомява по надлежния ред областния управител за предприемане на мерки при неизпълнение.

**Чл. 21.** (1) Областния управител, заместник областните управители и служителите в администрацията с изключение на изпълняващите технически длъжности подават:

1. Декларация за несъвместимост по смисъла на [чл. 5](#) от ЗПУКИ в 7 /седем/ дневен срок от назначаването.
2. Декларация за частниинтересипо чл. 12, т. 2 от ЗПУКИ в 30 /тридесет/ дневен срок от назначаването.
3. Декларация за настъпилапромяна в обстоятелствата по чл. 21, т. 1 или 2 от настоящите правила в 7 /седем/ дневен срок от настъпване на промяната, освен ако в специален закон е предвидено друго.

4. Декларация за частен интерес по конкретен повод, се подава, когато има частен интерес, във връзка с изпълнение на свое правомощие или задължение по служба, същата се подава преди започването или по време на изпълнението на правомощието или задължението по служба.

(2) Областният управител и заместник областните управители, подават декларации пред Министерски съвет, съотв. министър - председателя. Останалите служители подават декларациите пред областния управител.

(3) Декларациите се регистрират в специален регистър от определен със заповед на областния управител служител.

(4) Копие от декларациите на областния управител и заместник - областните управители и декларациите на останалите служители се съхраняват 10 години в областната администрация.

(5) Декларациите се публикуват от главен специалист „Информационно обслужване“ на електронната страницата на Областна администрация – Търговище при спазване на Закона за защита на личните данни.

**Чл. 22.** (1) Контрола по изпълнение на задълженията за подаване на декларациите при назначаването, воденето на регистър и публикуването на подадените декларации се осъществява от Директор дирекция АПОФУС.

(2) При неизпълнение на задълженията за подаване на декларациите се изпраща сигнал до Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, която е юридическо лице – първостепенен рапоредител с бюджет, със седалище в София.

**Чл. 23.** Със заповед на областния управител се определя комисия за изготвяне на информация и набиране на документи по сигнал или искане по Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси срещу лица на които Областният управител е орган по назначението.

**Чл. 24.** Областният управител, заместник – областните управители и главния секретар декларират пред Сметна палата имуществото си по реда на Закона за публичност на имуществото на лица заемащи висши държавни длъжности.

## **VII. ПРОЦЕДУРИ И ЛИНИИ ЗА ДОКЛАДВАНЕ ПРИ ОТКРИВАНЕ НА ГРЕШКИ, НЕРЕДНОСТИ, НЕПРАВИЛНА УПОТРЕБА, ИЗМАМИ, ЗЛОУПОТРЕБИ, КОРУПЦИОННИ ПРОЯВИ И ДРУГИ НАРУШЕНИЯ НА ТРУДОВАТА ДИСЦИПЛИНА**

**Чл. 25.** Процедурата за докладване има за цел да насърчи свободното докладване на неточности, отклонения и несъответствия, за изясняване на проблемите с оглед избягване на неблагоприятен изход.

**Чл. 26.** Грешка е всяко единично, индивидуално, непреднамерено несъответствие, отклонение и/или пропуск от установен регламентиран режим на работа, която може да повлияе или да промени решение на създател или потребител на информация.

**Чл. 27.** Под "нередност" се разбира всяко нарушение като резултат от действие или пропуск на длъжностно лице, което е довело или би могло да доведе до ощетяване на бюджета на Областна администрация - Търговище чрез извършване на неоправдан разход.

**Чл. 28.** (1) Когато съществува възможност за неправилна употреба или такава може да се предвиди, активите на администрацията трябва да се защитят физически

така, че тази възможност да се предотврати, а ако това не е изпълнимо, по подходящ начин да се посочи, че съответните активи не трябва да се използват по този начин.

(2) Поради физическите им характеристики самостоятелните персонални компютри и техните устройства за съхраняване на информация са уязвими към кражба, физическа повреда, непозволен достъп или неправилна употреба е необходимо да бъдат физически защитени посредством заключване, закрепяне, въвеждане на подходящи процедури при пътуване с преносим компютър, шифриране (криптиране) на основни файлове и др. подобни.

**Чл. 29.** Злоупотребата може да бъде:

1. Злоупотреба с власт.
2. Злоупотреба със служебно положение.
3. Злоупотреба с доверие.
4. Злоупотреба с право.

**Чл. 30.** "Измама" има:

1. Когатодръжностнолиценабави за себе си или за другигоимотнаоблагавъзбуди или поддържа у някого заблуждение и с това причини нему или другимуимотна вреда.

2. Когатодръжностно лице съссъщатацелизползвазаблуждението, неопитността или неосведомеността на някого и с това причини нему или другимуимотна вреда, се наказва с лишаване от свобода до пет години.

**Чл. 31.** (1) Всеки служител на областната администрация е длъжен да докладва писмено в случай, че установи неточности, отклонения и несъответствия, произтичащи от грешки, нередности, неправилна употреба, измами, злоупотреби, корупционни прояви и други нарушения на трудовата дисциплина, като се спазват следните процедури и линии за докладване:

1. Подходящото ниво на докладване е поне едно ниво над това, заемано от служителите, които изглежда че имат връзка с неточностите, отклоненията и несъответствията. /т.е. докладва се на прекия ръководител на служителя/лите.

2. В зависимост от своята професионална преценка и констатираните неточности, отклонения и несъответствия, служителят може да прецени да уведоми и погорестоящите ръководители.

(2) Ръководителя на когото е докладвано уведомява областния управител и предлага да бъдат предприети съответните действия за проверка относно твърдените обстоятелства.

(3) В случай, че се установи че в действителност са налице неточности, отклонения и несъответствия се предприемат действия за тяхното отстраняване и евентуално търсене на дисциплинарна отговорност и сезиране на компетентните органи за търсене на друг вид отговорност.

**Чл. 32.** Ръководителите са длъжни да предприемат адекватни мерки за закрила на лицето, докладвало по реда на този раздел, включително и прикриване на неговата самоличност, доколкото нормативните актове и фактическите обстоятелства позволяват това.

**Чл. 33.** Забранено е санкционирането по какъвто и да е начин и предприемането на действия за дисциплинарно наказване на служител само заради подаден от него сигнал.

## VIII. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА СИГНАЛИ

**Чл. 34.** Всеки гражданин или организация може да подава сигнал до Областна администрация - Търговище за злоупотреби с власт и корупция, лошо управление на държавно имущество или за други незаконосъобразни или нецелесъобразни действия



или бездействия извършени от служители от Областна администрация - област Търговище, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица.

**Чл. 35.** (1) Сигналите могат да бъдат писмени или устни, да бъдат подадени лично или чрез упълномощен представител по:

1. Телефон.
2. Факс или електронна поща.
3. Чрез книгата за предложения, мнения и сигнали, намираща се в Звеното за административно обслужване.
4. Пощенска кутия за сигнали, намираща се на входа на Областна администрация – Търговище.
5. Форма за жалби, сигнали, запитвания и предложения намираща се на електронната страница на администрацията.
6. Форма „Антикорупционна кутия“ намираща се електронната страница на администрацията.
7. В Звеното за административно обслужване.
8. По време на приемния ден на областния управител и заместник - областните управители.

(2) Комисия назначена със заповед на областния управител извършва системна ежемесечна проверка за наличие на получени сигнали по смисъла на чл. 107, ал. 4 от АПК в пощенската кутия, поставена на входа на областна администрация и входирането им, както и ежемесечна проверка за наличие на сигнали подадени по електронната поща anticorupcia@tg.government.bg и за входирането им по надлежен ред.

**Чл. 36.** Сигналите по чл. 34 се разглеждат от назначената със заповед по реда на чл. 7а от Устройствения правилник на областните администрации, Комисия за работа с предложенията и сигналите на граждани, организации и омбудсмана при спазване на АПК, Устройствения правилник на областните администрации и други нормативни актове, вътрешни правила и заповеди на администрацията.

**Чл. 37.** (1) Всички сигнали се регистрират в деловодната програма от младши експерт „Административно обслужване и деловодство“ или специалист „Държавна администрация, архивиране и консултиране“ и се предават на областния управител, който ги резолира до председателя на Комисията за работа с предложенията и сигналите на граждани, организации и омбудсмана, свързани с дейността на териториалните звена на министерствата и другите административни структури, които осъществяват административно обслужване, както и с дейността на органи и организации, предоставящи обществени услуги на територията на област Търговищес резолюция за разглеждане от комисията.

(2) Ако бъде констатирано, че документът съдържащ сигнал не е подписан и е анонимен, то той се оставя без движение. Не се образува и производство и по сигнали, отнасящи се до нарушения извършени преди повече от две години.

**Чл. 38.** При констатиране на дисциплинарно нарушение от служителите се предприемат действия за реализиране на дисциплинарна отговорност по реда на КТ, ЗДСл и други нормативни актове.

**Чл. 39.** Служителите в областната администрация са длъжни да предприемат адекватни мерки за закрила на лицето, подало сигнал, включително и прикриване на неговата самоличност, доколкото нормативните актове и фактическите обстоятелства позволяват това.

## **ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

**§1.** Ръководителите и служителите в Областна администрация – Търговище са длъжни да познават и спазват разпоредбите на настоящите правила.

**§2.** Контролът по спазване на настоящите вътрешните правила се осъществява от главния секретар на Областна администрация – Търговище.

**§3.** Настоящите правила се утвърждават в изпълнение на Интегрираната стратегия за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност, приета с протокол на Министерски съвет от 18.11.2009 г. и утвърдената със заповед №Р-68/31.03.2014 г. на министър - председателя Методика за оценка на корупционния риск.

**§4.** Неразделна част към настоящите правила са Анонимни анкети №№1 и 2.

**§5.** Настоящите правила влизат в сила от датата на утвърждаването и отменят Вътрешните правила за превенция и противодействие на корупцията в Областна администрация – Търговище, утвърдени със Заповед №28/31.01.2012 г.